

Михайло Повідайчик

к.е.н., доцент, доцент кафедри

кібернетики і прикладної математики

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ

На сьогоднішній день все більшого значення набувають такі якості педагогів, як соціальна відповідальність, адекватне сприйняття і мобільне реагування на нові вимоги, самостійність і оперативність в ухваленні рішень, готовність до соціально активних дій, здатність швидко адаптуватися до нових умов та інші риси, які зумовлюють конкурентоспроможність особистості.

Щодо терміну конкурентоспроможності, то, зокрема в психології і економіці (Л. Мітіна, М. Портер, В. Шинкаренко, С. Ярошенко) його пов'язують з такими поняттями, як суперництво, пріоритет, успішність, лідерство та ін. Вважаємо, що конкурентоспроможність педагога – це здатність бути більш затребуваним в порівнянні з іншими через сформованість певних характеристик і якостей, які дають можливість бути фахівцем у своїй сфері.

Розвиток конкурентоспроможності вчителя математики пов'язаний з його творчою діяльністю, оскільки остання дозволяє по-новому оцінити певну життєву ситуацію, сприяє системному баченню, підсиленню мотивації, пошуку нестандартного вирішення проблем та спрямовує на інновації.

У контексті нашого дослідження важливим є вивчення феномену математичної творчості. Зокрема, означене поняття трактують як дослідницький процес, спрямований на отримання нових знань у галузі математики; це процес, пов'язаний з розв'язанням нестандартних математичних задач, створенням нових математичних теорій, розробкою, апробацією та розповсюдженням педагогічних інновацій [1].

Математичну творчість можна класифікувати відповідно до масштабів вирішуваних завдань. Вищим рівнем є творчість, спрямована на створення нових теорій – «фундаментальна творчість». У фундаментальній творчості виокремлюють два типи досліджень – революційний і еволюційний. Перший передбачає розробку математичних теорій із застосуванням принципово нових методів. До еволюційного типу відносять дослідження, які є результатом природного розвитку вже існуючих теорій, тобто такі, в яких досліджувані об'єкти перебувають у межах розвиненої теорії.

Суб'єктний (виконавський) аспект творчості передбачає виокремлення рівнів математичної творчості з точки зору розвитку безпосередньо суб'єкта творчості (особистісний рівень) і з позиції розвитку певної галузі науки (інтерсуб'єктивний або соціальний рівень).

Процесуальний аспект визначає два рівні творчості: емпіричний, у процесі якого встановлюються нові факти та на основі їхнього узагальнення, формулюються певні закономірності; теоретичний, результатом якого є висунення спільних для даної предметної галузі закономірностей, які дозволяють пояснити раніше відомі факти, а також висувати нові гіпотези.

Отже, важливою структурною складовою конкурентоспроможності вчителя є творчий потенціал, який передбачає креативні здібності, неординарне вирішення педагогічних завдань та інноваційну активність. Тільки педагог-творець здатний досягнути найвищих результатів в умовах конкуренції на ринку освітньої діяльності.

Література

1. Мойсеєнко Л. Психологія розуміння як наскрізного процесу творчого математичного мислення. *Психологія особистості*. 2012. №1(3). С. 204–220.